

De Groene Boomadder (*Trimeresurus albolabris* Gray).

Foto: Dr. F. Kopstein

literatuur geen sterfgevallen bekend van de beet van de Indonesische *Trimeresurus*-soorten. Wist u, dat de in Nederland voorkomende adder (*Vipera berus*) reeds binnen onze grenzen minstens zes slachtoffers onder de gebeten personen heeft gemaakt?

Evenals alle Viperide-slangen heeft ook *Trimeresurus* twee lange, van een boorkanaal voorziene, giftanden vóór in de bek. We mogen deze wapens met injectienaalden vergelijken. Bij gesloten bek liggen deze giftanden in plooiën van de bovenkaak opgeborgen en worden eerst bij een ingezette aanval in positie gebracht, waarbij ze de bek wijd openen. Spieren, die boven de gifklieren zijn gelegen, zorgen er voor, dat bij de beet een hoeveelheid gif uit deze gifklieren door het boorkanaal van de beide giftanden in het lichaam van prooi of vijand wordt gebracht. De Groene Boomadder is een plompe, dikke slang, die in de regel niet veel langer dan 90 cm wordt. Bij uitzondering worden grotere exemplaren aangetroffen.

Soms loopt er langs de zijden van het lichaam een smal, wit lijntje en een enkele keer treft

men op de bovendelen een flauwe aanduiding van donkere dwarsbanden aan, die echter alleen bij een zeer gunstige belichting zijn te zien.

Van de *Trimeresurus*-soorten is de Sumatraanse Boomadder (*Trimeresurus sumatranus sumatranus* (Raffles)) met haar lengte van 120 cm de grootste. Zij komt, behalve op Sumatra en Borneo, ook op Malakka voor. Op de Mt. Kinabalu (Brits Noord-Borneo) leeft het ras *malcolmi* Loveridge.

Evenals bij de vorige soort is de hoofdkleur grasgroen, maar langs de rugzijden lopen twee rijen geelrode, soms witte vlekjes, die betrekkelijk ver uit elkaar liggen. Ook het staarteinde is roodachtig. Voorts loopt langs de zijden van het lichaam, alsmede boven en achter het oog, een smalle lichtgele streep.

Op Sumatra is deze slang plaatselijk niet zeldzaam. Overdag is ze zeer apatisch, doch 's nachts wordt ze levendiger en schijnt dan zelfs agressief te zijn. In de literatuur heb ik echter tevergeefs gezocht naar gevallen van mensen, die door deze slang gebeten zijn.

(wordt vervolgd)

J. Pricker, Zutphen:

Herpetologische belevenissen op Corsica

Verleden jaar, begin September, bracht ik een kort bezoek aan Corsica. Dit eiland is mijns inziens te beschouwen als een top van de Alpen-Atlasreeks. Het is zeer rotsachtig, vooral de Westelijke helft, terwijl de Oostkust wat geleidelijker verloopt.

Van de week, die ik op Corsica doorbracht, heb ik twee dagen in de Maquis rondgezworven op zoek naar kruipend gedierte.

De „Maquis” is een wild, knie- tot schouder-

hoog struikgewas, waartussen lavendel, veldroos, winteraardbei, boomheide, myrthe, kamperfoelie, orchideeën en cistus-soorten groeien. De bodem is rotsachtig en bezaaid met zwerfstenen.

's Zomers is het er over het algemeen zeer droog; het regent er maar enkele uren in de tien dagen. De winters zijn meestal vochtig.

In deze maquis leven grote aantallen hagedissen, waaronder variëteiten van de muurhagedis

o.a. *Lacerta muralis tiliguerta*, rappe diertjes met een vrij spitse kop en een lange staart. Er waren kleine dieren bij van ca. tien cm en grotere van ongeveer twintig cm.

Het was een hele kunst om enkele van deze dieren voor mijn terrarium te vangen, vooral, omdat ik als vangmateriaal slechts een handdoek te mijner beschikking had. Toch kreeg ik enkele dieren te pakken. Eén was er dood, misschien wel van de schrik, één hagedis kwam in mijn trommel, terwijl de eigenaars van drie staarten er snel vandoor gingen. De gevangen hagedis liet tijdens het overbrengen een gedeelte van haar staart los; ze houdt nu mijn *Lacerta vivipara* gezelschap.

Op een asphaltweg vond ik een platgereden slang, waarvan slechts te zeggen was, dat de hoofdkleuren bruin en groen waren.

Tijdens mijn speurtocht ontdekte ik onder grote stenen grijsachtige, ongeveer twaalf cm lange hagedissen met een ronde kop, een gele iris en een zeer hobbelige huid met sterk gekielde dakpansgewijze schubben, terwijl de staart vrij kort was. Het bleken *Algyroides fitzingeri* te zijn. Drie ervan verhuisden naar mijn terrarium. Overdag leefden ze tussen de stenen van het terrarium, maar 's avonds gingen ze op jacht naar vliegen en spinnen. Echte schemeringsdieren dus.

Daar gaat hij! (*Lacerta muralis tiliguerta* G m ' e l i n in de vrije natuur. Foto: J. Pricker

Jammer genoeg is er één, na alle voedsel geweigerd te hebben, doodgegaan. De tweede verdronk in het waterbassin van het terrarium, terwijl nummer drie al sinds enige tijd onvindbaar is. Ik veronderstel, dat ze tussen de slakken verscholen zit.

Hopelijk ben ik nog eens in de gelegenheid meer hagedissen op Corsica te vangen.

In 1651 verscheen bij Gysbert Sybes, „Boeckverkooper / woonende in de Clockstraet” te Leeuwarden, een vertaling van de *Historia Naturalis* van Gaius Plinius Secundus, onder de titel „Des wijdt-vermaerden Natuer-kondigers vijf Boecken, Handelende van de Nature”. Deze uitgave was niet slechts een vertaling van het originele werk, maar bovendien „vermeerdert uyt verscheyden nieuwe Schryvers en eygen ondervindinge; met veel schoone Figuren verciert”.

Het boek wordt door de bewerker, die tekent: T.V.D., als volgt ingeleid: „Dat Plinius, Aristoteles en meer andere oude schrijvers (in desen Boeck angewesen) somtijds eenighe misslagen (in 't beschrijven der natuerlijcke dingen) gehad hebben, bevinden wij door d'ervarenheyt,

dit is geschiet door onkundigheyt der dingen, ofte door quaet bericht van anderen aen haer gedaen, want wij bevinden, door onse loffelycke Scheep-vaerten, over de gantsche werelt, sommighe dingen heel anders als sy schrijven. Wy hebben dan in desen Druck het oude in syn wesen gelaten, en van hetgene wy anders bevonden hebben of onderricht zijn, als mede het geen daer de Oude niet van geweten hebben, (gelijck het meeste deel van Oost-Indiën en geheel West-Indiën by haer noch onbekent was) dat hebben wij hier bij gestelt, met de Autheuren die het schryven, zijnde met een andere letter gedrukt”.

Aan het tweede boek, „Vande vier-voetige en kruypende Dieren”, is het volgende ontleend:

Het drie-en twintichste capittel

Vande Slangen

Cerastes. Ghehoornde Slangen.

Soo veel de Slangen aengaet / weetmen int gemeyn / datter seer vele zijn / die van verwe gemeyn zijn / ghelijck het aertrijck / daer in sy hare woninghe hebben. Dan men vint ontallijcke vele geslachten van Slangen.

Die Slangen / diemen Cerastes noemt / hebben een nederhangent heuvelachtich lijf / sy hebben op 't hoofd acht Hoorntjens / ende als sy Vogelen sien / so verbergen sy haer gantsche lijf / uytgesondert die Hoorntjens / die roeren ende

buygen sy so lange ende veel / datse de Vogelen daer mede by haer locken.

Bellon seyt, datse twee Hoorntjens boven de oogen hebben, so groot als Gersten-koorns, so als hy selfs gesien heeft.

Albertus: Die Slang Cerastes heeft geen Graet in haer lijf / maer gelijk den Draeck heeft sy gewrichten ofte Leden / daerom kanse haer oock naer gints en weer buygen / als andere Slangen. Sy heeft noch twee in-ghebogen hoornen op den kop / gelijk eenen Ram. Sy is kleyn / ende van verwen ghelijck sy het stof der